

**UŽSIENIO KALBOS (RUSŲ) VALSTYBINIO BRANDOS EGZAMINO KANDIDATŲ DARBŲ
VERTINIMO INSTRUKCIJA**

2020 m. brandos egzaminų pagrindinė sesija

I. СЛУШАНИЕ (25 баллов)

I задание (10 баллов)

01	02	03	04	05	06	07	08	09	10
A	Б	A	B	Б	Б	B	B	A	A

II задание (4 балла)

11	12	13	14
A	B	Б	Б

III задание (5 баллов)

15	16	17	18	19
Д	Е	Г	Ж	В

IV задание (6 баллов)

- 20** – гробницы
21 – деревья
22 – крышках
23 – статуэток
24 – золота
25 – историков

II. ЧТЕНИЕ (25 баллов)

I задание (4 балла)

26	27	28	29
Д	Б	Г	В

II задание (6 баллов)

- 30** – вершина
31 – природные
32 – птиц
33 – растений
34 – большое
35 – учёных

III задание (7 баллов)

36	37	38	39	40	41	42
Г	З	Б	В	Д	Е	Ж

IV задание (8 баллов)

43 – искажение

44 – блоге

45 – детали

46 – мозг

47 – эмоции

48 – хуже

49 – катастрофах

50 – перепроверить, проверить / проверить, оценивать / оценить

III. ПИСЬМО (25 баллов)**I задание. Полуофициальное письмо****Pusiau formalaus laiško vertinimo skalė (10 taškų)****Turinys:**

Visa užduoties atliktis vertinama 0 taškų, jei teksto turinys neatitinka nurodytos temos / situacijos.

Apimtis:

Ne mažiau kaip 80 žodžių.

Kriterijai	Taškai	Aptartys
Turinys	4	- Tinkamai realizuotos visos užduotyje nurodytos komunikacinės intencijos. - Laisvai ir išsamiai perteikiama informacija, pasakojama ar apibūdinama. - Mintys rišlios (koherentiškos).
	3	- Realizuotos visos užduotyje nurodytos komunikacinės intencijos, tačiau ne visos tinkamai. - Informacija dažniausiai perteikiama tiesmukai ir paprastai. - Mintys gana rišlios.
	2	- Realizuotos ne visos užduotyje nurodytos komunikacinės intencijos. - Informacija perteikiama gana apibendrintai, dažnai nepakanka detalių, todėl ją galima įvairiai interpretuoti. - Kai kurios mintys nerišlios.
	1	- Komunikacinės intencijos realizuotos tik iš dalies. Yra esminių nukrypimų nuo temos. - Yra paminėtų, bet neišplėtotų intencijų. - Mintis gali būti sunku suprasti dėl nepakankamo rišlumo.
	0	- Užduoties tikslas nepasiektas. - Komunikacinės intencijos iš esmės nerealizuotos. - Minčių raiška netiksli ar nepakankama, mintys nerišlios.
Teksto struktūra. Forma	3	- Turinys išdėstytas nuosekliai ir logiškai. - Teksto siejimo žodžiais pavieniai elementai veiksmingai jungiami į rišlią minčių seką. - Laiškas tinkamai įformintas (kreipinys, atsisveikinimo frazė, vardas ir pavardė, data, skirstymas į pastraipas).
	2	- Beveik visas turinys išdėstytas nuosekliai ir logiškai. - Teksto siejimo žodžiais pavieniai elementai jungiami į grandininę seką. - Kai kur skirstymas į pastraipas netinkamas. Yra įforminimo trūkumų (du).

Kriterijai	Taškai	Aptartys
	1	<ul style="list-style-type: none"> - Turinys išdėstytas nenuosekliai. - Teksto siejimo žodžių vartojama per daug arba per mažai, gali būti klystama (teksto siejimo žodžiai vartojami netinkamai). - Skirstymas į pastraipas netinkamas, yra įforminimo trūkumų (trys ir daugiau).
	0	<ul style="list-style-type: none"> - Turinys išdėstytas nenuosekliai. - Teksto siejimo žodžiai vartojami mechanškai, dažnai netinkamai ir (arba) išvis nevartojami. - Teksto struktūra ir įforminimas netinkami.
Leksinių ir gramatinių formų bei struktūrų įvairovė ir taisyklingumas, rašyba ir skyryba. Registras	3	<ul style="list-style-type: none"> - Žodynas pakankamas, pakankamai tiksliai perteikta informacija. - Vartojamos tiek paprastos, tiek sudėtingesnės leksinės ir gramatinės struktūros. - Pasitaiko klaidų, ypač vartojant sudėtingesnes struktūras, bet visuomet aišku, kas norėta pasakyti. - Nuosekliai laikomasi užduotį atitinkančio registro.
	2	<ul style="list-style-type: none"> - Žodyno pakanka užduotyje nurodytiems dalykams perteikti bendrais bruožais, tačiau jo kartais trūksta detalėms apibūdinti. - Vyrauja paprastos leksinės ir gramatinės struktūros, bet pasitaiko ir viena kita sudėtingesnė struktūra ar retesnis žodis. - Pasitaiko klaidų vartojant tiek sudėtingesnes, tiek paprastesnes struktūras, bet visuomet aišku, kas norėta pasakyti. - Bandoma laikytis užduotį atitinkančio registro.
	1	<ul style="list-style-type: none"> - Žodynas ribotas, jo pakanka tik kai kuriems dalykams perteikti, bet pritrūksta detalėms. - Vartojamos tik paprastos leksinės ir gramatinės struktūros. - Daroma daug įvairių klaidų, bet iš esmės mintis suprasti galima. - Registro nepaisoma.
	0	<ul style="list-style-type: none"> - Žodyną sudaro pavieniai pagrindiniai žodžiai ir frazės, jų nepakanka užduočiai atlikti. - Vartojamos tik paprastos struktūros ir bendros frazės, jos dažnai kartojasi. - Daroma daug klaidų, dėl kurių mintys beveik nesuprantamos. - Registro nepaisoma.
Iš viso taškų	10	

Laiške, jei teksto apimtis mažesnė negu 80 žodžių, t. y.:

79–75 ž. – taškai nenuimami;

74–57 ž. – atimamas 1 taškas (iš bendros taškų sumos);

56–40 ž. – atimami 2 taškai;

mažiau negu 40 ž. – užduotis vertinama 0.

II задание. Сочинение

Rašinio / esė vertinimo skalė (15 taškų)

Turinys:

Visa užduoties atliktis vertinama 0 taškų, jei teksto turinys neatitinka nurodytos temos / situacijos.

Apimtis:

Ne mažiau kaip 180 žodžių.

Kriterijai	Taškai	Aptartys
Turinys	6	- Visas turinys atitinka temą. Į temą atsakoma išsamiai. - Mintys formuluojamos aiškiai, pakanka detalių. Pagrindinės mintys išplečiamos ir grindžiamos tinkamomis detalėmis bei pavyzdžiais.
	5	<i>Atliktis atitinka dalį 6 taškų aptarčių ir dalį 4 taškų aptarčių.</i>
	4	- Turinys atitinka temą. Į temą atsakoma gana išsamiai. - Mintys beveik visada formuluojamos aiškiai. Pagrindinės mintys dažniausiai išplečiamos ir grindžiamos detalėmis bei pavyzdžiais. Kai kurios detalės ar pavyzdžiai gali būti netinkami.
	3	<i>Atliktis atitinka dalį 4 taškų aptarčių ir dalį 2 taškų aptarčių.</i>
	2	- Didesnė dalis turinio atitinka temą, gali pasitaikyti nukrypimų nuo temos. - Mintys formuluojamos apibendrintai, kartais netiksliai, tačiau jos iš esmės yra suprantamos. Pasitaiko minties trūkių. Pagrindinės mintys gali būti painiojamos su jas pagrindžiančiomis detalėmis ar pavyzdžiais.
	1	- Mažesnė dalis turinio atitinka temą, esama ryškių nukrypimų nuo temos. - Mintys gali būti nerišlios. Detalės ir pavyzdžiai dažnai netinkami arba jų akivaizdžiai stokojama.
	0	- Visas turinys neatitinka temos arba mintys formuluojamos nesuprantamai, jos padrikos. - Detalės ir pavyzdžiai netinkami ar jų nėra.
	Teksto struktūra	4
3		- Turinys beveik visada dėstomas logiškai ir nuosekliai. Beveik visuomet išryškinamos svarbiausios mintys ir jas pagrindžiančios detalės. - Vartojama teksto siejimo žodžių, parodomos minčių sąsajos, bet ne visada veiksmingai. - Tekstas tinkamai suskirstytas į pastraipas.
2		- Turinio loginė seka dažnai nenuosekli. Svarbiausios mintys ne visada tinkamai išryškinamos. - Pavieniai elementai dažniausiai jungiami į grandininę minčių seką, gali pasitaikyti ir nesusietų minčių. - Skirstymas į pastraipas ne visada tinkamas.
1		- Turinys dėstomas gana padrikai, sunku išvelgti loginę seką ir pagrindinių minčių dėstymo nuoseklumą. - Teksto siejimo žodžių vartojama per daug, per mažai arba jie vartojami iš esmės klaidingai. - Skirstymas į pastraipas netinkamas arba tekstas nesuskirstytas į pastraipas.
0		- Loginė teksto seka netinkama. - Teksto siejimo priemonės vartojamos netinkamai. - Tekstas į pastraipas nesuskirstytas arba tai daroma netinkamai.

Kriterijai	Taškai	Aptartys
Leksinių ir gramatinių formų bei struktūrų įvairovė ir taisyklingumas, rašyba ir skyryba. Registras	5	<ul style="list-style-type: none"> - Bendrasis ir teminis žodynas platus, kalbinė raiška įvairi. Laisvai perfrazuojama siekiant išvengti kartojimosi. - Dažnai vartojami retesni žodžiai ir sudėtingesnės leksinės ir gramatinės struktūros. - Tinkamai vartojamas neutralus (arba pusiau oficialus) registras. - Pasitaiko atlikties klaidų (<i>kuomet taisyklė taikoma nenuosekliai</i>) ir riktų (<i>atsitiktinių klaidų</i>) vartojant sudėtingesnes gramatines struktūras, tačiau visada aišku, kas norėta pasakyti. Rašyba ir skyryba gana taisyklingos, pavienės klaidos netrukdo suprasti minties.
	4	<ul style="list-style-type: none"> - Bendrasis ir teminis žodynas gana platus. Kartais bandoma perfrazuoti siekiant išvengti pasikartojimo, bet gali pasitaikyti klaidų. - Vartojami retesni žodžiai ir sudėtingesnės leksinės ir gramatinės struktūros. - Tinkamai vartojamas neutralus (arba pusiau oficialus) registras. - Pasitaiko atlikties klaidų ir riktų, dažniausiai vartojant sudėtingesnes struktūras, tačiau visada aišku, kas norėta pasakyti. Rašyba ir skyryba gana taisyklingos, pavienės klaidos netrukdo suprasti minties.
	3	<ul style="list-style-type: none"> - Bendrasis ir teminis žodynas pakankamai platus, tačiau dėl žodyno spragų ne visuomet tiksliai išreiškiama mintis ar apibūdinama detalė. - Vyrauja kasdienė leksika, pasitaiko vienas kitas retesnis žodis ar sudėtingesnė leksinė ir gramatinė struktūra. - Pasitaiko nedidelių formulavimo klaidų, tačiau jos iš esmės nepažeidžia neutralaus (ar pusiau oficialaus) registro vientisumo. - Daroma ne tik atlikties, bet ir kompetencijos (<i>nežino taisyklės</i>) klaidų, ypač vartojant sudėtingesnes struktūras. Vartojant paprastas struktūras pasitaiko riktų. Daroma gana daug rašybos ir (ar) skyrybos klaidų. Klaidos netrukdo suprasti, kas norėta pasakyti.
	2	<ul style="list-style-type: none"> - Žodyno pakanka, kad pavyktų paaiškinti svarbiausius dalykus. Dėl žodyno spragų gali nepavykti tiksliai išreikšti vienos kitos minties ar apibūdinti detalių. - Iš esmės apsiribojama dažniausia kasdiene leksika, vyrauja paprastos leksinės ir gramatinės struktūros, gali pasitaikyti vienas kitas retesnis žodis ar sudėtingesnė leksinė ir gramatinė struktūra. - Ne visada laikomasi neutralaus (ar pusiau oficialaus) registro, pasitaiko kelių skirtingų registrų žodžių. - Daroma atlikties ir kompetencijos klaidų vartojant tiek sudėtingas (jei jų yra), tiek paprastas struktūras. Daroma daug rašybos ir (ar) skyrybos klaidų. Dėl klaidų kartais gali būti sunku suprasti mintį.
	1	<ul style="list-style-type: none"> - Žodynas ribotas. Jo pakanka kai kurioms pagrindinėms asmeninėms mintims reikšti, tačiau dėl akivaizdžių žodyno spragų gali nepavykti apibūdinti detalių ir išreikšti kai kurių minčių. - Vyrauja paprastas kasdienis žodynas, bendros frazės bei paprastos leksinės ir gramatinės struktūros. - Registro raiška nenuosekli arba nepakankama. Dažnai vartojami registro požiūriu atsitiktiniai žodžiai. - Daroma daug atlikties ir kompetencijos klaidų vartojant paprastas leksines ir gramatines struktūras, taip pat daug rašybos ir (ar) skyrybos klaidų. Klaidos nuolat trukdo suprasti, kas norėta pasakyti.
0	<ul style="list-style-type: none"> - Žodynas labai ribotas arba nepakankamas, norint įvertinti tekstą pagal šį kriterijų. - Žodyną sudaro paprasti dažniausi pavieniai žodžiai ir frazės. - Painiojama skirtingų registrų leksika, neatsižvelgiama į žodžių stilistinius ypatumus arba registras yra netinkamas. - Dėl labai dažnų atlikties ir kompetencijos klaidų sunku suprasti, kas norėta pasakyti. 	
Iš viso taškų	15	

Rašinyje, jei teksto apimtis mažesnė negu 180 žodžių, t. y.:
 179–171 ž. – taškai nenuimami;
 170–144 ž. – atimamas 1 taškas (iš bendros taškų sumos);
 143–117 ž. – atimami 2 taškai;
 116–90 ž. – atimami 3 taškai;
 mažiau negu 90 ž. – užduotis vertinama 0.

Pastaba vertinant rašymo testo užduotis:

Pasikartojančios to paties tipo klaidos laikoma viena klaida.

KLAUSYMO TESTO TEKSTAI

I задание

Образец

Кошки испокон веков являются спутниками человека. Любовь к этим животным оказалась настолько велика, что 1 марта стало Всемирным днём кошек. Однако больше всего этих животных любят в Европе, особенно в Англии. В штате Британского музея на законных основаниях служит шесть «усатых сторожей», охраняющих реликвии музея от грызунов. На содержание кошек государство выделяет 50 фунтов стерлингов на каждую кошку. Чтобы никто не трогал пушистых сотрудников музея, им положена униформа, представляющая собой повязанный на них пышный желтый бант.

1 текст

Поход в музей – отличный способ провести время и прекрасная альтернатива очередным выходным у телевизора. Есть десятки интереснейших музеев и галерей, от которых и взрослые будут в детском восторге. Эрмитаж вне конкуренции. Главный российский музей вырос из личной коллекции Екатерины II. Сейчас в Эрмитаже есть всё, кроме уединения: шумерские таблички, скифское золото, полотна великих мастеров Западной Европы. Чтобы осмотреть экспозицию хотя бы бегло, нужно стать постоянным посетителем. Приходить надо либо с четким планом, либо отдаваться случаю и просто бродить по залам, впитывая атмосферу.

2 текст

Каждому городскому жителю хотя бы иногда хочется отдохнуть от повседневного шума и суеты. Приезжайте и отдыхайте душой и телом на нашей замечательной базе! Это место для всех! У нас каждый найдет себе развлечение по душе. Если вы устали на работе, то вам будет приятно сменить четыре стены офиса на наш лес. Спортсмен? Играйте в спортивные игры, катайтесь на лыжах и коньках. База отдыха отлично подготовлена к вашему приезду. В вашем распоряжении гектар земли, естественно огороженный смешанным лесом, и собственный пруд. У каждого домика есть своя площадка.

3 текст

В Москве пройдет фестиваль, посвященный дикой природе России. В течение месяца уникальные работы фотографов-натуралистов будут представлены в столичном выставочном комплексе «Гостиный двор», затем возможность увидеть их получат жители других городов. В мероприятии по традиции участвуют фотографы из разных стран мира. В этом году посетители также смогут увидеть выставку «Живая природа Италии». В кинопрограмме фестиваля будут представлены лучшие российские фильмы о природе.

4 текст

В первые выходные после новогодних каникул в Москву пришла долгожданная зима. В субботу, 11 января, мегаполис стал по-зимнему белым. Высота снежного покрова достигла самого большого значения с начала сезона. В Москве зафиксирована самая низкая температура в этом году (-6°C). Дождемся ли мы настоящей русской зимы? Увы, в понедельник Москву накроет очередная волна тепла. Оттепель до $+3^{\circ}\text{C}$ растопит снежный покров и поставит под сомнение абсолютный рекорд тепла этого дня со значением $+3,7^{\circ}\text{C}$ градуса, установленный в 2005 году. Вместо обычного на Старый Новый год снега пройдет дождь.

5 текст

Экологи Читы бьют тревогу. Из-за работы заводов и потока машин город задыхается от смога. Видимость на дорогах минимальная даже днем. Концентрация вредных веществ в десятки раз выше допустимой. Врачи рекомендуют людям с хроническими заболеваниями в эти дни как можно реже выходить на улицу. Горожане создали петицию с запросом решить проблему. Однако план власти, по которому в ближайшие четыре года должны обновить часть заводов и провести несколько троллейбусных линий, устраивает не всех.

II задание

Журналист: – *Московский международный фестиваль искусств «Вдохновение», постоянным куратором которого являетесь вы, в 2019 году – юбилейный. Чего удалось добиться за первую пятилетку?*

И. Дапкунайте: – Большое достижение – сочетание массовости и качества. В прошлом году театр в рамках нашего фестиваля собрал несколько тысяч человек.

Ж. – *Главными событиями нынешнего фестиваля стали показ бельгийского спектакля «Земля Нод» и спектакля «Леонардо» итальянской театральной компании NoGravity.*

И. Д. – «Земля Нод» – это новый спектакль. На нашей площадке мы в деталях воссоздали зал Рубенса в музее Антверпена. Это история о работах художника, о человеке, который оказался в музее, о его чувствах в этот момент. Второй же спектакль мы привозим на фестиваль не впервые. Если вы пойдете на «Леонардо», то первый час будете думать – видео это или настоящие люди?

Ж. – *Технологии выходят и на театральную сцену, замещая собой живое искусство. Хорошо ли это?*

И. Д. – Театр должен отражать то, что в данный момент происходит в жизни человека и в мире. Он не должен быть антикварным. Меня радуют не просто спектакли, а настоящая компьютерная игра.

Ж. – *В последние несколько лет ваше имя четко ассоциируется с Театром Наций.*

И. Д. – Театр Наций не имеет постоянной труппы, но я могу назвать его своим домом.

Ж. – *Спектакль Театра Наций «Иранская конференция» стал настоящим хитом сезона. Но на вопрос, о чем постановка, каждый из актеров отвечает по-разному. Ваша версия?*

И. Д. – Определить, о чем этот спектакль, можно словами главного героя. Не могу процитировать дословно, но там звучит размышление о плывущей лодке. Мы все в ней сидим, и, кажется, она сильно протекает. Вместе с этой лодкой мы пойдем ко дну, если не ответим на острые вопросы и не предпримем определенные действия. Для меня эти вопросы связаны с войнами, экологией, голодом и со смыслом жизни – чего мы хотим?

Ж. – *Репетируете в новых спектаклях?*

И. Д. – Да. Но рассказать об этом смогу осенью.

Ж. – *Где снимаетесь?*

И. Д. – Закончила работу над третьим сезоном сериала «Оккупированные». Норвежский проект, который идет с 2014 года и уже вышел на Netflix.

III задание

Станислав (Образец)

Люди, которые демонстрируют себя и свою жизнь, прежде всего, удовлетворяют свои потребности, и им, по большому счёту, безразлична жизнь читателей. Беспокоит таких нарциссов лишь внимание к своей персоне. Они и существуют в сети благодаря лайкам, оценкам и комментариям.

Светлана

В *Контакте* и *Одноклассниках* весь мыслительный процесс сводится к функции скопировал-вставил, а *Инстаграм* – это тоже сплошное копирование: люди меняются, но ракурсы, идеи – одни и те же. От отсутствия или наличия именно социальных сетей ничего не меняется. Более того, социальные сети с копированием чужих мыслей ведут просто к деградации людей.

Вадим

Опыт и повседневная жизнь иногда заставляют людей задумываться – так ли все хорошо там за кадром, но притягательные картинки будоражат воображение. И тогда посетители социальных сетей начинают сравнивать то, что у них есть в реальной жизни, с тем, что видят на экране. У них возникает чувство неудовлетворённости собой, детьми, мужьями, близкими людьми.

Люда

Социальные сети подменяют реальную жизнь историей с экрана. Люди начинают испытывать интерес, радость, страх, печаль, гнев, и тому подобные чувства, проживая ситуации из виртуальной жизни других людей. Когда я подписалась на *Instagram*, то перестала спать по ночам, обдумывая вопросы и ответы в комментариях, и обижалась, когда мне не отвечали мои «виртуальные друзья». Советы «знатоков-блоггеров» и «виртуальных друзей» стали для меня прямой инструкцией к действию.

Всеволод

Нынешнему поколению, пользующемуся гаджетами, трудно отказаться от бесконечного размещения постов и личных фотографий в социальных сетях. Но лично мне этот шаг дался достаточно легко, поскольку, во-первых, мне стало просто не интересно «зависать» на просторах социальных сетей, а во-вторых, реальные жизненные проблемы стали важнее, нежели пустая трата времени на бесполезные посты.

Полина

Фотографии в сетях – это только фрагмент жизни, над постановкой и ретушью которого иногда работают долго и тщательно. Чем больше заинтересованность людей, тем тщательней подбирается материал, представленный на всеобщее обозрение. При этом неприукрашенная реальность остаётся недоступной пользователям сетей. Поэтому в виртуальном мире нет слёз, а так много идеальных семей, детей, мам, пап, братьев и сестёр.

IV задание

Министерство древностей Египта объявило о волнующей находке. Речь идёт о 16 хорошо сохранившихся гробницах. Открытие сделано в некрополе Туна Эль-Гебель в 300 километрах от Каира. Археологи обнаружили 20 каменных и 5 деревянных саркофагов. Крышки каменных саркофагов выполнены в виде мумий и изображают усопших. Археологи также извлекли около 10 тысяч статуэток, окрашенных в синий и зелёный цвета. Кроме того, было найдено 700 амулетов в виде скарабея, и некоторые из них – из чистого золота. Историки считают, что гробницы принадлежали высокопоставленным лицам, в том числе первосвященникам бога Тота. Эпоха, в которую сделаны погребения, в истории Египта известна как Поздний период. Она связана с персидскими и эфиопскими завоеваниями и тяжёлой борьбой египтян за независимость страны.